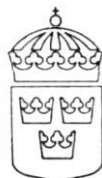

Motion till riksdagen

1988/89: Fö208

av Hans Göran Franck m. fl. (s)

Säkerhetspolitiken

Mot.
1988/89
Fö208 – 210

Den internationella utvecklingen under de senaste åren har gjort att världen i dag befinner sig i en ny politisk situation. Vi har sett en växande avspänning mellan supermakterna, och i dennas spår en positiv och förhoppningsfull utveckling i en lång rad konflikter runt om i världen (Afghanistan, Angola/Namibia, Iran/Irak, Västra Sahara, Sydostasien m. fl.).

Denna avspänning är djupare och mer långtgående än tidigare. Avspänningsprocessen har av allt att döma inte någon tillfällig karaktär.

En lång rad länder har vid sidan av de ingångna avtalen (om medeldistansvapen och kemiska vapen) uttryckt vilja, både i ord och i handling, att ta ensidiga initiativ för att ytterligare driva på och stödja strävandena till avspänningsnedrustning i världen.

Några exempel på sådana initiativ är Sovjetunionens ställningstagande att dra tillbaka stora konventionella styrkor från Europa, den finska utrikesministerns uttalande om att Finland bör följa med i omvärldens nedrustning, den norske utrikesministerns framställning av att nedrustningsdiskussionerna inte enbart berör centrala Europa utan även Nordeuropa och Ungerns beslut nyligen att skära ner på militärutgifterna. Det finns åtskilliga andra exempel som belyser denna tendens i utvecklingen.

Vår bedömning av detta är att Sverige måste följa de aktiva ländernas exempel. Vi måste våga visa samma djärvhet när det gäller att driva nedrustningsfrågorna framåt på ett konstruktivt sätt inte bara på det internationella planet utan också för egen del.

De traditionella hotbilderna mot Sverige har också kommit att förändras. Det som var en sanning på 1950-, 1960- och 1970-talen äger inte längre giltighet. När ÖB, under den mest lovande avspänningsperioden sedan andra världskriget, målar upp en bild av ett utsatt och hotat Sverige i stort behov av militär upprustning finns det anledning att starkt reagera.

Vi menar att ÖB:s underlag för kommande försvarsbeslut är en partsinlaga där intresset för att behålla den egna organisationen och dess inflytande sätts före värnandet av landet och en trovärdig svensk säkerhetspolitik.

Med hänsyn till den senaste utvecklingen behöver kunskaperna i Sverige om den internationella utvecklingen, avspänningen, beroenden och Sveriges position i det globala samfundet utökas. Det finns stora behov av att bedriva studier i dessa frågor för att med ny kunskap som underlag kunna forma en ny och bättre svensk försvarspolitik.

Vi menar att inte bara försvarskommittén måste genomföra en fördjupad studie om dessa frågor. En studie där också oberoende forskare och

experter i Sverige och utomlands tas till hjälp. Vidare menar vi att en sådan studie bör ske skyndsamt, så att försvarskommittén, liksom regering och riksdag får ett bra underlag för de svåra politiska bedömningar som skall göras om framtidens försvar.

Vi hävdar att det i dag inte finns några skäl att upprusta Sverige militärt. Det vore mycket beklagligt och felaktigt om Sverige skulle ta ökade försvarskostnader i en internationell situation där avspänning och nedrustning är det dominerande draget i utvecklingen. Det skulle skada den traditionella svenska freds- och nedrustningsprofilen.

Sverige bör sålunda inte bara aktivt medverka i de internationella nedrustningssträvandena utan även ta egna, unilaterala, initiativ för att stödja avspänningen och fredssträvandena i Norden, övriga Europa och världen. Regeringen bör driva den nordiska regionala frågan mycket aktivt.

Sverige bör kräva förhandlingar med stormakterna och de andra nordiska länderna om rustningsbegränsningar i norra Europa, om kärnvapenfri zon, om begränsningar av militära övningar m. m.

En annan fråga är den om kärnvapenbärande fartygsbesök i svenska hamnar. Den svenska regeringen bör förstärka sina ansträngningar att åstadkomma ett gemensamt nordiskt agerande i frågan, och i övrigt ta upp den i andra internationella sammanhang, t.ex. i det s.k. sex-nations-initiativet. Vi menar att det inte finns någon motsättning mellan att agera kraftfullt i denna fråga internationellt och att göra det på hemmaplan i samband med utländska flottbesök.

Vi anser att detta viktiga arbete på det internationella planet bör fortsätta och intensifieras. Detta hindrar inte att Sverige nu ytterligare skärper sin egen hållning och praxis beträffande besked och försäkringar om att svensk lag respekteras vid örlogsbesök av kärnvapenmakter.

En sådan skärpning skulle kunna markera våra avsikter och stärka vårt agerande i internationella sammanhang.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en särskild undersökning av oberoende forskare och experter för att skapa ett bättre underlag för det framtida försvarets inriktning och storleksordning,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om nedrustning i norra Europa.¹]

Stockholm den 25 januari 1989

Hans Göran Franck (s)

Ulla-Britt Åbark (s)

Margareta Winberg (s)

¹ 1988/89: U424